

СКОРОТЕЧА.

(*Courier.*)

Число 45.

Четвртакъ 10 Юнія 1843.

Год. II.

Г Н Ю Р А Ч.

(БАЛЛАДА)

Слободоно из Шиллера превео

В. Живковнѣ.

„Тко е Юнак - и уздасе у се,
Нека скаче у то море синѣ;
Златан Пеар бацам у пучину
Ено бездна прогута га страшна;
Тко га срећно на углед изнесе,
Нек е нѣгов — и просто му било!“

Крале то сбори, и с обале стрие
Пеар хитти у таласе мутне,
Узбуњно дочека га море,
У буци се изгуби Харивде.
„Ой витези — ил ви момчад млада *)
Покаж'те се! — Зашто оклевате?“

Сви к земљици очи оборнше,
И зваху у живаль разярен;
Море хуи, кожа им се ежи,
Нит им грамзи за пеаром душа,
Крале ий мѣри и на ново кличе:
„Шта и нитко одважит' се несмѣ?“

Умукоше! — Свак' натраг уступа,
Онда момче смѣрно ал слободно
Из смућеног указасе круга;
Пояс снима и лаку одѣћу —
Сви около на то протрнуше
И красном се дивнше юнаку.

Он се пенѣ на високе стѣне,
И погледа у пропаст бездану,
Гдѣ се вали словито бнѣ,
А Харивде мукло челюст урла;
И као рика грома страховита,
Гдѣ пуцаю вайкадашиѣ стѣне.

Звижди, хуи, колебасе, кипи,
Ка'но ватра водом загашена,
Пѣна прска у бурне облаке,
Горостасни заплоскою вали,
И бѣснило све се яче днѣ,
Као да пусто смирит се немисли.

Дивля бура најпослѣ попусти,
И япећи кроз биелу пѣну
Зину бездна дондѣ невиђена,
Као да води у сам накао мркли;
И таласи страшно узбуркани
У ту пропаст силно покуляше.

Сад пре нег се одушка залила —
Млади юнак Богу се помоли,
И — јук се наоколо зачу —
И вртлог га већ еграби - прождера,
Онда бездна над смѣлим пливачем
Затворисе — и нѣга сарани.

Над морем се тивна спустила,
Само одздо' потмуло хуяше;
Рѣчи иду од уста до уста
„С богом навѣк момче изгубљено!“
И све дублѣ чуесе мумлаѣ,
А гнорача јошт нема па нема.

„Та да круну у то море бацнше
И да речеш: тко ми ю извади

*) Момчад значи овдѣ: die Knappen,
а витез или племић = der Ritter.

Нек е носи и нека краљовъ,
 Я се богме лакомно неби.
 Што га мрачна дубљина сакрива,
 То јошт жива неоджри душица.“

Млоги брод е вртлогом занешен
 О стѣне се тайне раздробно,
 Одкуд едва кљон е и катарка
 Из тог гроба воденог вирила.
 И све ближе и ближе се чуе,
 Како буре бѣснило се диже.

Звижди, хун, колебасе, кипи,
 Ка'но ватра водом загашена,
 Пѣна прска у бурне облаке,
 Горостасни заплюскую вали,
 И као тресак грмљавине дальне
 Из дубљине кулаю таласи.

И где, ено сред грдни таласа
 Нѣшто бѣло плови, и видисе
 У прилици снѣжнога лабуда
 Гдѣ се вѣшто са валима бори.
 Он е — Он е, и у лѣвой руци
 Златним маше пEAROM весело!

Едва што е мало оддануо
 И небесну свѣтлост угледао,
 Са сви страна радостно викнуше:
 „Жив е, жив е, Бог га избавио,
 Он е душу свою опростио
 Вѣчног гроба и безданог мора.“

И ево га! Сви га обколише!
 Он пред краљѣм колѣно савија
 И клечећи пEAR му предае,
 А краљ ману на убаву ћерцу;
 Њѣн послушна, вольна, и готова
 ПEAR винцем до вршка налива.

(кoвaцъ слѣдуе)

СУДБА ГЕОРГИЈА БРАНКОВИЋА ДЕСПОТА, И НАРОДА СРБСКОГЪ СЪ НЪИМЪ У АУСТРИЈУ ПРЕШАВШЕГЪ.

одъ Д. Арнота.

(продуженіе)

Ови у име Народа у Бечу налазећи
 се посланици: Протосингелъ, храбрый

Пана Божићъ, тисућникъ Тителски,
 и Сава Николићъ тисућникъ Пе-
 троварадинскій, съ пресвѣтлимъ Деспо-
 томъ посовѣтую се: съ различни искус-
 ны Исторіка доказателствама, и Декре-
 тима одъ Унгарски Краљѣва дарованима,
 нову обшту молбу Ньовомъ Царскомъ
 Величеству 28 Августа 1699 године, а
 затвора Деспотовогъ 10 године, на ла-
 тинскомъ ѣзыку предаду, слѣдуюћегъ
 содржанія.

„Преавгустый и пр: — Милостиво
 рѣшителный Вашегъ Величества одго-
 воръ, чрезъ высокославну Камеру, съ
 покорнымъ благоговѣйнствомъ разумѣли
 смо, као:

Прво: „Што се десетка одъ На-
 рода Нашегъ куплѣнногъ тиче; да е
 пре долазка нашегъ о томъ узаконѣно;
 мы смо се надали, да за толико крво-
 проливанъ Народа нашегъ, по древнымъ
 блажены предкова Величества Вашегъ
 дарованымъ намъ Декретима, као одъ
 Краля Маѳіа Декрету 5. Артик. 3. и
 Владислава Декрету 2. Арт: после-
 днѣмъ, коѣ е Декрете и Ваше Вел. го-
 дине 1695 милостиво потврдити изволе-
 ло; да блажены предкова Вел. Вашегъ
 свободама, приходъ десетка одъ наро-
 да нашегъ скуплѣнногъ, сами за себе за-
 држати и уживати можемо; и то не на
 нѣко време, но за навѣкъ намъ е тамо
 обеѣвано было. Моветъ, у време пред-
 реченногъ Краля Маѳіа г. 1481 по го-
 ре наведеномъ Декрету 5. кадъ се на-
 родъ нашъ сбогъ плаѣнаня десетка побу-
 нио, у Декрету се овако изяснено налази:“
 „Што се Србаля, и осталы Шизмати-
 ка тиче, къ плаѣнаню десетка другомъ
 да се непринуждаваю.“ — „Ово наимено-
 ваніе Шизматицы, нашему ли на-
 роду пришива се; или се кои други
 подъ именемъ Шизматика разумѣ-
 ваю, кои свободама Славено-Србскомъ
 Народу дарованима радовати се могу?

нама ясно протолковано нѣ. Ако е ово име Шизматикъ имену Сербскомъ додано: онда Ны. Царско Вел. смиренно поданно просимо, да бы высокимъ Декретомъ своимъ, то име одъ Народа нашегъ, конечно удалить, и истребити изволели общтымъ обнародованѣмъ. Ако и емо закона восточногъ, зато смо опетъ православногъ исповѣданія соборни хрїстіани.“

Второ: „Свештеномъ Вел. Вашемъ извѣстно быти може, да е среѣнымъ побѣдама предка Вашегъ, область Юстиніана Императора отечествомъ Вашимъ учинѣна; коє су землѣ юшгъ одъ стары времена Срблнн обывавали, по сведочбы Касіодора кнѣги 3. Писан. 23. „Сремска Панонія е столица Гоѳа была.“ — Потомъ е Ираклій Императоръ восточну часть Далмаціє именовъ Славено-Сербскогъ народа назначю, да и часть средоземну. потврждава, да се Славено-Сербіомъ звала; сведочбомъ Константина Порфирородногъ Гл. 32. и 35. коє исто и Иоаннъ Лукій сведочи, у кнѣги 1, Гл. 12. — По промѣни дугогъ времена, као што Георгій Хорній, и наши лѣтописи одъ године 1190 сведоче; одъ Исака Комнена Восточногъ Императора Стефанъ Неманя првымъ Кралѣмъ Славено-Сербіє буде поставлѣнъ. — У слѣдуюћа времена, у бракосюзнымъ случаєвма, одъ исты восточны Царєва Князеви Славено-Србски и Деспоти Расійски утемелѣни буду; своя Деспотска преимувства, власти, законе, право, и обычає су уживали, и пребывали до Амуратај Второгъ Турскогъ Императора; одъ чѣгъ тиранства изгнанъ буде Деспотъ Георгій Бранковићъ первый.“

Треће: „А у садашня времена, поредъ благоутробно позывателногъ указа

Вел. Вашегъ средствомъ и побуженѣмъ садашнягъ Деспота Георгія Бранковића, овогъ имена Второгъ, Државу, добра и куће наше, не насилѣмъ, но своєвољно оставимо, и оружїє противъ турчина подигнемо, безъ икакве плате; и одъ обседе Бечке све до данасъ собственымъ трошкомъ воюємо. Одъ когъ времена до данасъ много е тысяча турака одъ мача нашегъ погинуло, коє све непоколебиму нашу къ Вел. Вашемъ вѣрность сведочи. — А будући да е помоћу Божиомъ Армада Вашегъ Вел. варварску войску, до граница Кралѣвства Маѳарскогъ, да и по граничнымъ предѣлма отечества Нашегъ гонила, и помоћу нашомъ турке изъ отечества нашегъ истребила; — зато колєнопоклонно просимо, да бы смо се у предѣле наше подарованымъ (1688, и 1690 Привилегїяма поселити могли; будући да смо мы Сремску Панонїю и Иоанополь (иначе Илирическу, названу Влашка и Бачка, или Окружїє Темишварско, коє се нѣгда и Дакїя брежна називала) одъ давны времена обывавали, у коимъ предѣлма и данасъ, по закону восточне Цркве сазидавы храмова, порушены остатци и развалине существує; коє реченна сведоче. — Отечество наше или Сремска Панонія починяло се, одъ граница Унгарски, међу рѣкама Савомъ и Дравомъ до Дунава; а съ друге стране дунава починюћи одъ стрмены Альпийски гора ердельски, низтеченіємъ рѣка и потока крозъ тисудо дунава. Зато да намъ се границе по преѣшнѣмъ простору назначе; и са свима къ нѣма принадлежимъ предѣлма и земляма, као што е нѣгда Дакїя брежна названа была, по сведочбы Иоанна Лудовика Годофрида и Архонтологїя Космика, границе Србске описуюћима, да намъ се исти предѣли предаду, покорно просимо.“

Четврто: „Исте године 1691, Дипломомъ Вашегъ Вел. милостиво обећано є: да „Што се войводе Георгія Бранковића, и његовогъ затвора тиче; мы њга за садъ будући є узрокъ јоштъ неизвиђенъ, одпустити неможемо, но дѣло ће се њгово што скоріє окончати, и по правди благоутробно рѣшеніє издати.“ Зато съ рабоподанномъ приверженошћу просимо; да бы се већъ еданпутъ дѣло њгово извидило. Далъ у истой Дипломи, у петомъ пункту слѣдујуће милостиво обећанъ се налази. „Да подъ правителствомъ собственногъ начальства Народъ Србскій пребивати, и по древнымъ привилегіама и обычайма управлятисе може.“ — По овомъ дакле, могло бы се дозволити, да и поменутый Деспотъ нашъ, по древномъ обычаю свободный наслѣдственны Принцева, титуломъ „Пресвѣтлѣйшій“ као и досадъ одъ Народа се свогъ почитує. По примѣру Првогъ Владислава, краля 33. кадъ се миръ съ турцима учиніо, краљство є Србско Деспоту предато; као што Антоній Бонфиній Историкъ сведочи у књиги 6 листу 331. Слѣдователно, и съ приходомъ и платомъ како Деспотскомъ, тако и по Магистратуалномъ обычаю Отечества нашегъ, учинѣномъ союзничеству и Аліанціи у времена славногъ спомена Величества Вашегъ предкова Сигисмунда 30. Алберта 31. и Владислава 33. У оно є време и Београдска промена съ Георгіемъ Бранковићемъ првымъ учинѣна. Осимъ Бонфинія и Кромера и Никола [штванфій, дѣла Унгарски писателъ, ясно сведочи: „Да Деспотъ Расійскій властанъ є біо подъ собственнымъ печатомъ и прокураторе поставляти.“

(продуженіє слѣдує.)

О Д Г О В О Р
НА УТУКЪ Г. М. СВЕТИЋА.

(коначъ)

на 5) То Г. Светић каже, да ја полажем „сву снагу и силу своју у љ, њ љ и ј.“ Колико пак ја имам право, што љ себи приписујем, то се најбоље може пресудити из овога, што ћу сад да кажем о постању тога слова. Намисливши ја да начиним за Српски Рјечник нове знаке за оне гласове, који се у говору нашему налазе а поред свега мноштва Славенскијех слова пишу се с крпежом против својства језика, договарао сам се о томе не само у разговору с Г. Копитаром, него и преко писама с Глигоријем Гершићем, с Павлом Соларићем и с Лукијаном Мушицкијем. За љ и њ пристану сви, да је овако најприличније, као што се налази и у старијем Славенскијем рукописима и као што сам ја још у Писменици од прилике предложио; за љ пак од свију примјера, које смо сваки по своје мишљењу показивали, учини се мени и Г. Копитару најприличнији онај, који ми пошаље Мушицки, по којему посліје ја наручим те се мало љ изреже за штампу готово у свему онако, а велико (Ъ) доста друкчије, према осталијем великијем словима. Тако кад се помисли, да сам ја Мушицкоме љ наручио, и да га је он начинио за мене, за моју потребу и на моју молбу или препоруку; а уз то још кад се помисли, да Мушицки прије, док се није са мношћу удружио, не само љ није тражио, него је и љ прогонио а мјесто њега писао ть и чь, н. п. „братъи, сестрицамъ пѣва чьеш (у оди М. Витковићу 1811. г.); онда мислим, да ме нико не може окривити, што љ приписујем себи. Ако ли поред свега тога пресуди ко друкчије о томе, нити ћу се

ја на то срдити, нити ћу се око тога даље препирати. Само завист Г. Светића приписује мени у томе некаку славу и без тога срамоту, а ја мислим и кажем: камо срећа, да је ко сва три ова слова прије мене начинио и ј узео, те се ја не бих за ово морао мразити с људма, особито с којекакијем свезналијем и надрикњигама, који не могу или не ће да признаду, да сам ја она слова право, а гдјекоја изоставио, за невољу, да бих угоднио разуму и својству језика, или барем хоће друге да увјере, да сам ја оно чинио од беспослице или за то, што на једно слово мрзим а друго волим, или Бог зна још за што друго! — Штосе тиче **џ**,*) оно се не налази само „у старым' књигама,“ него и у најновијима, које Босански Срби закона Римскога у Млецима штампају и по Босни читају; и за то мислим, да по здравоме разуму нико не може рећи, да сам ја с онијем ријечима: „**џ** и **Ѣ** значи **ђ** и **Ђ**. У црквенијем словима за сад нијесам знао овијех слова (**џ** и **Ѣ**) љепше начинити,“ хтјео читатеље да преварим, као да сам га ја први измислио. Колико због мојијех очију, толико и што мислим, да тако ваља, ја се старам, да све, што год пишем, напишем колико се више може о мање ријечи, за то ме је мрзило, а чинило ми се, да није ни од потребе приповиједати, гдје се **џ** налази, како ли се онамо чита. А најпослије ја сам ова слова опет морао у Будимској штампарији наручивати и правити, јер их ондје није било.

на 6) **И** то само Г. Светић каже, да ја мислим и тврдо држим, да она важност и цијена, коју учени људи приписују нашијем народнијем пјесмама, мени припада; имам ли ја пак, каку заслугу,

*) Сљ обвѣз се и оно „А“ у Числу 33. стр. 200. вр. 6. поправља.

и колика је она, што сам оне пјесме скупио и на свијет издао и тако од заборава и пропасти сачувао, за то Г. Светића нити је ко до сад питао, нити ће га у напредак питати, а још мање, као мога познатога супарника, за судију у том примити. Пјесме су већ штампане, књиге се по народу разишле, људи их на хиљаде читали и многи на памет учили; па сад све да се спале, ни ја их на ново не бих могао управо онако скупити да ми ко сто хиљада дуката у помоћ даде; јер су многи они моји пјевачи и пјевачице однијели њихове пјесме са собом на они свијет, н. п. Филип Вишњић, Тешан Подруговић, старац Милија, сљевица Стјепанија итд. — Кад Господин Светић не би био адвокат, могло би му се казати, да није нужно да се он брине за моје помагаче у скупљању пјесама. Као што сам у IV. књизи казао од кога сам коју од штампанијех донде пјесама преписао или добио, онако мислим и на свршетку овога новог изданија (наскоро, ако Бог да) казати и за остале, које на ново буду штампане; онда мислим такођер казати што и о штампању нашијех пјесама, из чега ће се видјети, да ни то није било тако ласно (а камо ли пробитачно), као што Господин Светић мисли и наговјешћује.

на 7) Ја сам се из родољубиве ревности трудио, да скупим и од заборава сачувам знатне догађаје народа нашега у данашњему нараштају, поред тога трудио сам се колико око тога, да би се Срби боље познали између себе, толико, и да би остали народи познали њих с најбоље стране (колико је могуће не вријеђајући истине). **И** с великом радосту видим, да су ови родољубиви трудови моји награђени богатијем плодом, и с поносом бих могао казати, да је готово све, што свијет има достојно зидати.

ња о данашњему народу нашем, од мене или чрез мене. Ја се овдје сам опомињем оне наше пословице: „ко се хвали, сам се квари;“ и у том се правдам ријечима апостола Павла: „Быхъ несмысленъ хваляся: вы мя понѣдите.“ (II. Коринћ. XII, 11.) А коме се учини, да ова моја хвала није истинита или да је претјерана, нека се опомене (осим народнијех пјесама и уза њих различнијех биљега) само Српскога Рјечника и у њему обичаја народа нашега, који су већ превођени на различне Европејске језике; мало прије спомињате Српске Граматике на Њемачком језику; Живљења народа нашега под Турцима (у даници за годину 1827.); Буне на дахије (у Даницама за годину 1828. и 1834.); Грађе за Српску историју нашега времена; die *Serbische Revolution von Leopold Ranke*; die *lehten Unruhen in Bosnien (historisch-politische Zeitschrift von Leopold Ranke 2. Buch 2. Heft 1833)*; *Montenegro und die Montenegriner, ein Beitrag zur Kenntniß der europäisphen Türkei und des Serbischen Volkes*. У свима оввијем пословима главноје, или управо рећи једино, моје намерење било користи слава народа нашега; но мислећи, да само оно може донијети праву и постојану славу, што је и истина, трудио сам се колико је више било могуће, да истину изнађем и против ње ништа да не кажем. Но поред све овакове мисли и жеље опет не могу рећи, да се не би нашло, да сам, особито у каквијем ситницама, гдје погрјешно, не могући истине дознати; али ја мислим, да овакова погрјешке, које човјек учини нехотице, и каковијех може бити у свакој историји има, нијесу лажи; за то не признајем, да сам „многе лажи историческе о „Србскомъ народу по свѣту распрострео.“ И доклегод Г. Светић све оваке лажи не покаже, он остаје о-

падник, као и у осталијем догађајима, гдје говори оно, што није истина; а кад их све поброји, онда ћемо гледати, јесу ли заиста и погрјешке, или само он мисли и хоће да јесу; па ако се нађе да јесу, онда ћемо оставити читањима нека суде, да ли су онаке и онолике, да се њих ради мора презрети и у ништа учинити све остало, што сам погодио и казао као што јест. Кад сам ја описао догађаје из онијех година, кад у Србији није било ни новина, ни протокола, нити оволико писара и пискарања, као данас, сад и Г. Светић може бити историк, барем онаки, као што је и стимолог.

на 8) Г. Светић мени узима за највеће незнање и за највећи безобразлук о Музи његовој и што сам га поставио међу најгоре списатеље и назвао фушером и шарлатаном. Што се тиче пресуде о Музи, и у томе ја остајем на ономе, што сам прије казао, и увјерен сам, да сви паметни и у овоме послу вјешти људи мисле онако, као и ја. А што Г. Светић то не ће или не може да призна, него још одмах иза онога мога одговора и његова Утука даде на ново у новине „Опетъ моя Муза,“ ја бих по ономе рекао, да он не само што сам не може да разликује, што је пристојно што ли је срамотно, него и кад му то други напомене и раздоби, опет није кадар да позна. Ово је о његовој Музи и о мојој пресуди; сад ћемо даље. Фушер се зове човјек, који управо не разумије свога посла (као н. п. што се каже за рђавога молера да је мазало); а шарлатан се зове онај, који је фушер, па се још сам хвали и хоће силом људе да увјери, да зна оно, што не зна. Ја пак нијесам онда казао, да Г. Светић јест фушер и шарлатан, него сам рекао, да би (у ученоме свијету) био то, кад

не би друго ништа знао боље од Српскога језика и од етимологије. Из тога се види, да сам ја мислио, да он зна нешто друго (н. п. права Њемачка или Маџарска) боље од Српскога језика и од етимологије: и тако, да још није фушер и шарлатан. А да ја у онијем мојијем ријечима нијесам погријешо, то би и Г. Светић, као јуриста и судија, могао доказати, само кад се не би њега тицало: н. п. кад би какав јуриста у своме послу учинио оваке и оволике погрјешке, као што Г. Светић чини у Српскоме језику и у етимологији, какав би то жалостан јуриста био! И не би ли му се по правди могло казати, да је у томе послу фушер? А кад би такви јуриста још мислио и безобразно се трудио друге људе увјерити, да је он први јуриста на свијету и да су сви остали према њему ништа: какво би му се мање или поштеније име могло дати, него, да је шарлатан? И што се год Г. Светић буде више врцао и копрцао против онога мога суда, он ће се све више заплетати, као пиле у кучине, и све ће више истину онијех мојијех ријечи сам доказивати; јер ја оно нити сам казао у љутини, нити коме за инат или за љубав, него сам најприје добро испекао, па онда рекао мислећи, да је боље казати и мање, него више, само да остане истина за свагда. Али при свему томе ја опет нити сам прије казао нити сад мислим, да је Г. Светић између најгоријех списатеља нашијех, него сам казао и сад кажем, да је између првијех: То сам ја све казао онда, а сад још додајем и ово, да је Г. Светић био онаки до онога мога одговора и до његова Утука, а од онда у напредак ако постане бољи, то ће бити моја радост и дика. А он би могао постати бољи, само да избије себи из

главе, да је већ све научио и да зна боље него и ко други.

В. С. К.

ДОПИСИ.

Изъ Панчева. Кодъ насъ пала Богу лепо е време, раана се отъ сваке струке лепо указуе. Садъ се потврђуе наши стари миѣније, кои веле, да е ђурђевска и спасовска киша благодеть божја. Јоштъ да е и дуовска мирна пала, онда би занста ова една отъ најплодоснии година была. Ал' у место тихе кише пакленый црнъ облакъ у првый данъ свете Троице после богослуженія подиже се отъ Београда, па нузъ Дунавъ после препречи преко села Старчево, Хомолила, Брестовацъ и Баванште и на њина поля. Туча е така пала, да су виногради и раана до црне земљъ потучена. И то свакога могу уверити, да се кодъ насъ не памти, да е скоро каквый спроводъ — мртвачкй био, и да бы се тимъ бояги суевѣрје у народу укоренило, но я велимъ, да е то отъ Бога казнъ на насъ и на чада наша, да се сећамо Бога и божја повелѣнја.

В. М.

КЊИЖЕВНА ВѢСТЬ.

Съ концемъ Августа т. г. изилази у Сегедину Књига подъ именовъ: Златотворно село. Една прјятна и истинита исторія за добре сеоске школе и разумне селяне одъ Енрика Чокка по шестомъ поправљеномъ изданію превео Димитрије Поповићъ, ђаконъ и Учитель Сегединскй.

Споменута књига и кадъ не бы тога, когъ е, содржанія была, опетъ бы заслуживала, да се и по другомъ а особито по нашемъ по већој части неизображеномъ народу распространи, будући да свака књига по нешто добра у себи содржава: но будући да ова књига по самомъ содржанію своје сама се препоручуе, зато се мы надамо, да ће она кодъ целогъ народа добродошла быти, тымъ више, што е управо за њѣга написана. Особито пакъ погледъ нашъ баџамо на свештенство и учительство, кое ће е съ толико већомъ радошћу примити, што е њѣнъ Г. Преvodитель, кои е устомъ чину, као еданъ одъ найревностнии и најспособнии учителя у србскомъ роду чувенъ кои е са немачкимъ и латинскимъ класицитетомъ познатъ, и одъ кога, као доброгъ Србљина, наше књижество много очекива.

Н.

ХОДЪ НОВАЦА НА БЕЧКОЈ БЕРЗИ.

з Юнія 1843.

Сребро.

Државне облигаціе . . . са 5 на сто	110 ¹³ / ₁₆
„ „ 4 „	—
„ „ 3 „	—
Банкакціе „	—

Станъ дунава у Буд.

з Юнія 10. 7. 9^и.Цена ране з Юнія на Пешт. пјаци
Пешт. меровъ, грош. б. вр.

	найб.	сред.	лош.
Чисто жито	130	120	110
Наполица	95	90	—
Ражъ	80	75	—
Бчамъ	70	65	—
Зобъ	54	50	—
Кукурузъ	85	80	—

О Б Я В Л Е Н І Е.

Пре него што любителъ книжества и просвете наше на нову пренумерацию позовемо, за дужность нашу почитуемо, све наше садашнѣ и будуће родолюбиве Пренумеранте извѣстити: да не слѣдуюћегъ теченія нашъ Листъ као и досадъ изилазити, премда смо грдну и неочекивану штету имали. Изъ искреногъ срдца желећи фондъ наши народны школа умножавати, книжество наше распространявати, и благостояніе народно по могућнымъ силама подкреплявати, усуђуемо се наново све ревнителъ нашегъ книжества и любителъ народне среће на пренумерацию овогъ общепольногъ Листа — Скоротече — позвати, пуни увѣренія, да не онай народъ, кои е драгоцѣномъ крвљу својомъ физическу свою свободу испуио, и тымъ начиномъ међу изображенымъ народима славнымъ достойно се назвао, да не, велимъ, тай народъ и у мирна и просвештена времена свою душевну свободу и моћи и умети и хтети испуити, и тако на сјайномъ позоришту изображене Европе указати се. А ово, почитаеми ревнителъ книжества србскогъ и узаймности славенске! найлакше се средствомъ повремены Листова — Новина — получава, коє сваки правый родолюбацъ по самомъ внутренѣмъ нагону мора се старати да сачува, тымъ више, што ий мы (у Унгаріи) немамо више, него само двоє, коє кадъ бы престале, Богъ зна, бы ли друге и добыти могли. Зато чуваймо ово што имамо, чуваймо као очи у глави; еръ поздно покаянїе ништа намъ не помаже. А да бы и нашой и народной жельи задоста учинили, да бы наше новине и на столу сиромашнии видити се могле, да бы и наше Свештенство и Учителство, коє се у доста жалостномъ станю налази, съ народнымъ мыслима упознати се могло, и просвѣтивши себе саамо знало свомъ бѣдномъ станю колико толико помоћи, съ єдномъ речю: да бы народъ съ народомъ упознати могли: то осимъ други средства, коя ћемо на тай конацъ радо употреблявати и цену, нашегъ Листа (за 1/2 год.) на 4 фр. сребра спушћамо. —

Сву ону п. т. ГГ. Совокупителъ, и поєдине предчислителъ, кои се за слѣдуюће теченїе пренумерирати благоизволе, понизно умолявамо, да бы, коима е могућно, одма новце или посредствомъ поште или управо на Учредничество подъ познатимъ адресомъ послати благоусрждествовали.

Учредничество и Издавательство П. Б. Скоротече.

Издаватель Димитрій Јовановићъ. (Bastei Gasse Nr. 349)

У ПЕШТИ словима Баймеловымъ.